

KS KONSULENT

Presentasjon av rapport 3. og 4. juni 2026

Utredning av muligheten for etablering av felles barneverntjeneste samt innfasing av eksisterende regionalt fosterhjemssamarbeid for kommunene:
Rana, Hemnes, Træna, Nesna, Hattfjelldal, Rødøy og Lurøy.

Svein Helland Sivertsen

Utdannet barnevernspedagog, familieterapeut og har master i kunnskaps- og innovasjonsledelse.

Har over 20 års erfaring fra barnevern og barnevernsvakt i Oslo, Sandnes og Stavanger.

Har også jobbet 3 år som MST-terapeut i Bufetat og 7 år som SLT-koordinator i Stavanger kommune.

Har siden 2018 hatt fagansvar for barnevern i KSK.

Sitter som sakkyndig i barnevernsnemnda for perioden 2025 - 2028.

I utredningsarbeidet skal følgende punkter belyses:

- Kartlegge status og utfordringer i kommunene.
- Utrede ulike modeller for interkommunalt samarbeid om barnevern og fosterhjemsarbeid.
- Vurdere organisering, kostnadsdeling og gevinster.
- Utarbeide forslag til felles modell for barneverntjeneste og fosterhjemsarbeid.
- Øke kapasiteten og kvaliteten i fosterhjemsarbeidet gjennom videreføring av samarbeidet.
- Utrede samarbeidsområder som kan benyttes dersom ikke en fullverdig, enhetlig tjeneste lar seg etablere.
- Rapporten skal inneholde anbefaling om beste løsning.

Mandat

Utredning av muligheten for etablering av felles barneverntjeneste samt innfasing av eksisterende regionalt fosterhjemssamarbeid.

Teoretisk grunnlag

Lovverk, kunnskapsgrunnlag, nasjonale og lokale føringer

- Kommuneloven
- Det handler om Norge, NOU 2020:15
- Interkommunalt arbeid i Norge
- Oppvekstreformen
- Mer kunnskap – bedre barnevern
- Rapporter om kommunalt barnevern og forskjellige samarbeidsmodeller

Forskning

Kartlegging av kompetanse og kompetansebehov i barnevernet

Samlet sett ser vi et skille mellom tjenester i store og små kommuner, da sistnevnte tjenester i større grad må lene seg på innleie og kjøp av eksterne ressurser, eller samarbeid med andre tjenester og instanser.

Rapport av Rambøll Management Consulting 2026

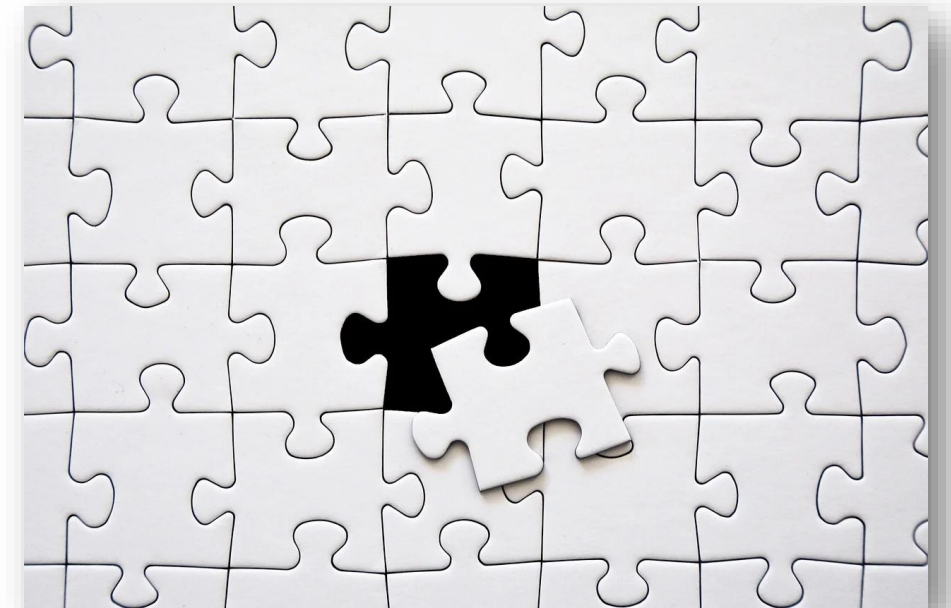
- Professor Dag Ingvald Jacobsen beskriver i boken «Interkommunalt samarbeid i Norge (2022) at interkommunalt samarbeid så godt som utelukkende har positiv effekt. De fleste studiene konkluderer med at det gir en kvalitetsgevinst, men at det også har ført til mer økonomisk rasjonell drift.
- Forsker Lisbeth Grut og kolleger på SINTEF (2021) har gjennom intervjuer i ni kommuner fått tilbakemelding at interkommunalt samarbeid oppleves som en mulig løsning på kompetanseproblemer som kommuner sliter med.
- Et ekspertutvalg ledet av professor Signy Irene Vabo ved Høgskolen i Oslo og Akershus, vurderte i 2014 at kommuner med mindre enn 15 000 innbyggere ikke ville være i stand til å bygge opp relevant kompetanse og ha tilstrekkelig kapasitet til å ivareta et helhetlig ansvar for barnevernet (Vabo, Signy Irene m.fl. (2014)).

Innsikt

Vi har hentet innsikt fra:

- KOSTRA gjennomgang i alle kommunene
- Barnevernslederene
- Ansatte i barnevern
- Tillitsvalgte/verneombud
- Overordnet ledelse

Organisatorisk samarbeidsløsning

Blir det en sammenslåing av dagens seks barnevernstjenester, anbefales et «administrativt vertskommunesamarbeid».

Hvorfor?

- Myndighetslinjer
- Helhetlig kvalitetsutvikling
- Opplevelse av å være en tjeneste
- Erfaringer fra andre tjenester i landet

Økonomi

Oppsummert – prioritering og ressursbruk

- **Funksjon 244.** Alle kommunene har et høyere utgiftsnivå enn landsgjennomsnittet på funksjon 244, Barnevernstjenesten. Særlig høyt er utgiftsnivået i Rødøy og Træna, men også Nesna og Lurøy ligger klart over landsgjennomsnittet. Dette indikerer høy ressursbruk til administrasjon og saksbehandling.
- **For tiltak uten plassering (funksjon 251)** er prioriteringen gjennomgående lav i flere kommuner. Dette gjelder spesielt Hattfjelldal, Nesna, Rana og Lurøy. Hemnes skiller seg ut med høy prioritering på dette området.
- Når det gjelder **plasseringstiltak (funksjon 252)** er bildet mer variert. Nesna har svært høy prioritering. Også Rødøy har et veldig høyt nivå (med usikkerhet knyttet til føringspraksis). Hemnes og Træna ligger under landsgjennomsnittet, og Hattfjelldal og Lurøy har i praksis ingen utgifter til plasseringer.
- **Samlet sett:** Det er store forskjeller i ressursbruk/prioritering. Mens Rødøy, Træna og Nesna bruker betydelig mer enn lands-gjennomsnittet, bruker Rana, Lurøy og Hattfjelldal mindre enn landsgjennomsnittet. Hemnes bruker moderat mer enn landsgjennomsnittet.
- Kommunene prioriterer **administrasjon og drift høyere enn direkte tiltak**, særlig tiltak uten plassering. Samtidig er det enkelte kommuner med høy prioritering av plasseringstiltak.

To alternativer

Videreføre dagens ordning

- Nærhet til brukerne
- Mindre reisebelastninger
- Færre samarbeidspartnere, og trolig et mer oversiktlig samarbeidsbilde
- Unngår svekket ansvar og styring i kommuner som ikke har vertskommuneansvaret
- Slipper å bruke tid og ressurser på flytting og eventuelt ombygging av nye lokaler.
- Imøtegår ønsket fra noen av de ansatte og overordnet ledelse i enkelte av dagens barnevernstjenester/kommuner.

Administrativt vertskommune samarbeid:

- Mulighet til å bygge og utvikle en større ledergruppe.
- I en større tjeneste får du et mer tydelig skille mellom lederstillinger og kontaktpersoner.
- Fagmiljøene blir styrket ved at de blir flere og at samarbeidet fører til en mer robust, og stabil tjeneste.
- Mer attraktiv arbeidsplass, med flere lederstillinger og fagstillinger.
- Mindre sårbare ved sykdom og turnover.
- Kan frigjøre mer ressurser til fagutvikling og veiledning.
- Flere saker totalt gir mer mengdetrening i krevende saker.
- Habilitet og større avstand til de man skal hjelpe.
- Større mulighet til å spisse enkelte fagområder uten å bli personalmessig sårbar.
- Kommuner som går inn i interkommunale samarbeid på barnevernsområdet øker ofte omfanget av aktivitet etter at samarbeidet er etablert, og det tas tak i flere saker der saksbehandlingen tidligere har vært preget av relativt lav intensitet.
- Mer profesjonalisert barnevernsvakt og akuttberedskap.

KSK sin anbefaling:

- Hemnes kommune, Træna kommune, Nesna kommune, Hattfjelldal kommune, Rødøy kommune og Lurøy kommune inngår et vertskommunesamarbeid med Rana kommune som vertskommune.
- Tjenesten bør få nytt navn for å signalisere oppstart av en helt ny barnevernstjeneste.
- Den nye tjenesten etableres med et stort kontor i Rana kommune.
- Alle kommunene i samarbeidet må stille med kontorplass/møterom for at innbyggerne i den enkelte kommune kan få valget om å avholde møte i egen kommune.
- Alle kommunene i samarbeidet er ansvarlig for å ha en forsvarlig tiltaksvifte tilgjengelig for barn og familier som tilbys frivillige hjelpetiltak gjennom barnevernstjenesten.
- Kommunene får en felles akuttberedskap som styres av vertskommunen.
- Det etableres et nytt akutt team for å forhindre akutte plasseringer etter akutte hendelser.
- Alle kommunene i samarbeidet blir fortsatt en del av Fosterhjem Helgeland.
- Det etableres nettverkskontakter i hver kommune som et eget tiltak og bindeledd mellom barnevernet, lokale tiltak, og de forebyggende tjenestene.

Økonomisk fordeling mellom kommunene:

- **Administrative utgifter:** fordeles etter en kostandsnøkkel som tar utgangspunkt i antall barn i kommunen fra 0-18 eller 0-25 år
- **Hjelpetiltak og plasserte barn:** dette anbefaler vi å kostnadsføre den respektive kommune fordi det gir lokal forutsigbarhet og det oppleves ofte som hensiktsmessig at kostnader fordeles den kommunen kostnaden gjelder. Utgiftene vil da være knyttet til kommunens barn.
- **Harmonisering av arbeidsavtaler**

Ny organisering av Rana barnevernstjeneste før den eventuelle sammenslåingen

KSK foreslår følgende forberedelser:

- Ny organisering med ny ledelsesstruktur.
- Opprydding i tjenestens saksmengden.
- Økt fokus på medvirkning og innflytelse gjennom hele saksreisen.
- Bedre overganger mellom avdelingene.

Fordeling av ressurser og forslag til ny organisering

Dagens organisering og stillinger

Hattfjelldal (1251)
• 2 stillinger

Nesna (1812)
• 3 stillinger

Hemnes (4486)
• 5,5 stillinger

Lurøy (1953)
• 3 stillinger

Træna (451)
• 1 stilling

Rødøy (1140)
• 2 stillinger

Stillinger som anbefales over til den nye barnevernstjenesten

Hattfjelldal (1251)
• 1 stillinger

Nesna (1812)
• 1,5 stillinger

Hemnes (4486)
• 4 stillinger

Lurøy (1953)
• 1,5 stillinger

Træna (451)
• 0,5 stilling

Rødøy (1140)
• 1 stillinger

Etablering av nettverkskontakt i alle samarbeidskommune

Hattfjelldal
1 nettverkskontakt

Hemnes
1 nettverkskontakt

Nesna/Træna
1 nettverkskontakt

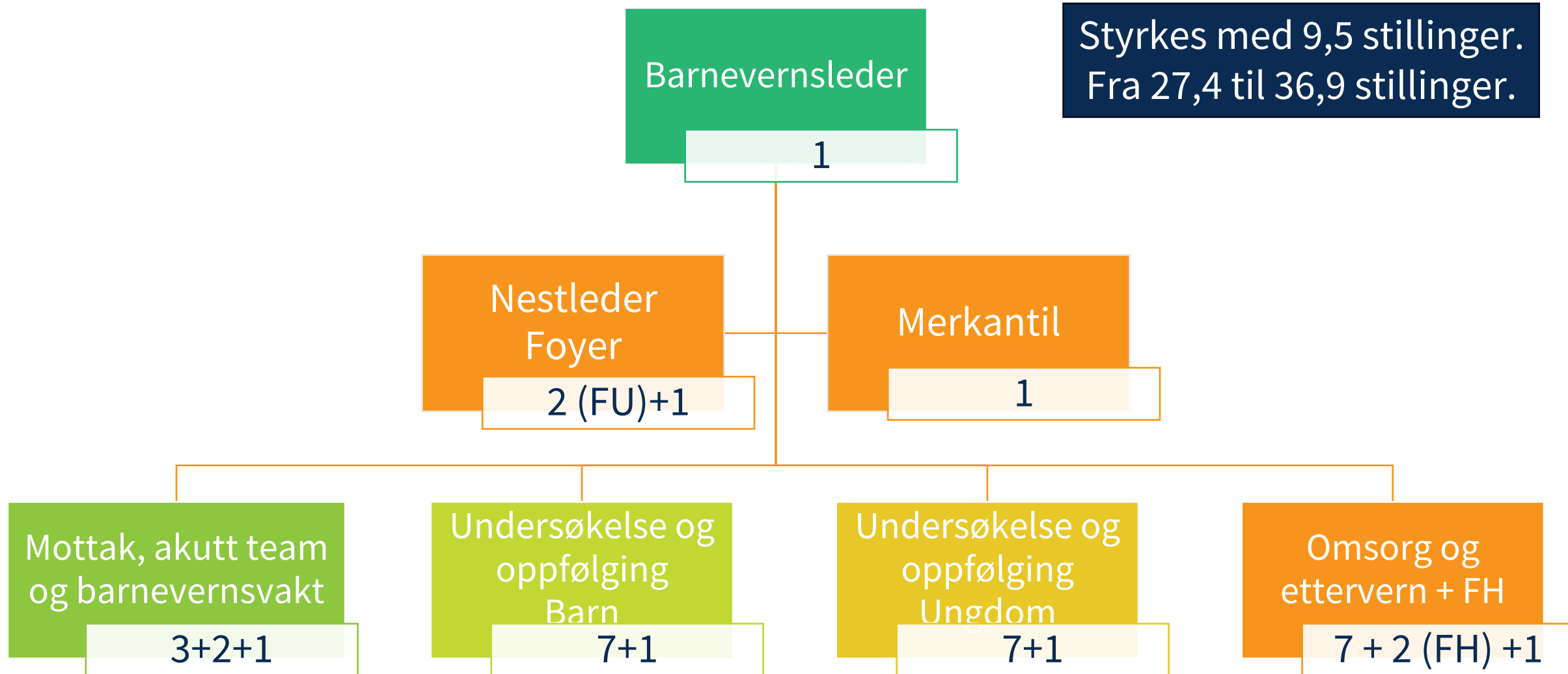
Lurøy
1 nettverkskontakt

Træna
0,5 nettverkskontakt

Rødøy
1 nettverkskontakt

«Nord Helgeland barnevernstjeneste»

Gevinster

Økonomisk gevinster på kort og lang sikt:

- Alle kommunene vil få reduserte utgifter knyttet til funksjon 244 (saksbehandling, drift og administrasjon).
- Rana vil som vertskommune få en reduksjon tilsvarende to stillinger ved oppstart av ny interkommunal barnevernstjeneste.
- Akutt beredskapen vil styrkes, og kostnadene vil bli redusert med ca. 20 % for alle kommunene.
- Det foreslås etablering av et akutt team som har som mål å forebygge akuttplasseringer når det oppstår akutte hendelse hos en familie i en av kommunene. Dette teamet vil da gå inn i familie med intensive tiltak i inntil 3 uker etter den akutte hendelsen. En akuttplassering i et beredskapshjem eller på institusjon er veldig kostnadsdrivende for den enkelte kommune, og hindre plasseringer gir stor økonomisk besparelse for den enkelte kommunen.
- Et stabilt og godt barnevern vil på sikt gi økt sanasynlighet for en mer stabil og ressurseffektiv drift.

Mulige gevinster oppsummert:

I tjenesten:

- Bredere fagmiljø
- Høyere kompetanse
- Mulighet for spesialisering
- Økt mengdetrening i komplekse saker
- Høyere måloppnåelse i forhold til lovkrav
- Et lederteam som kan sette av tid til helhetlig ledelse og kvalitetsutvikling
- Mindre habilitets utfordringer

For bruker og ansatt:

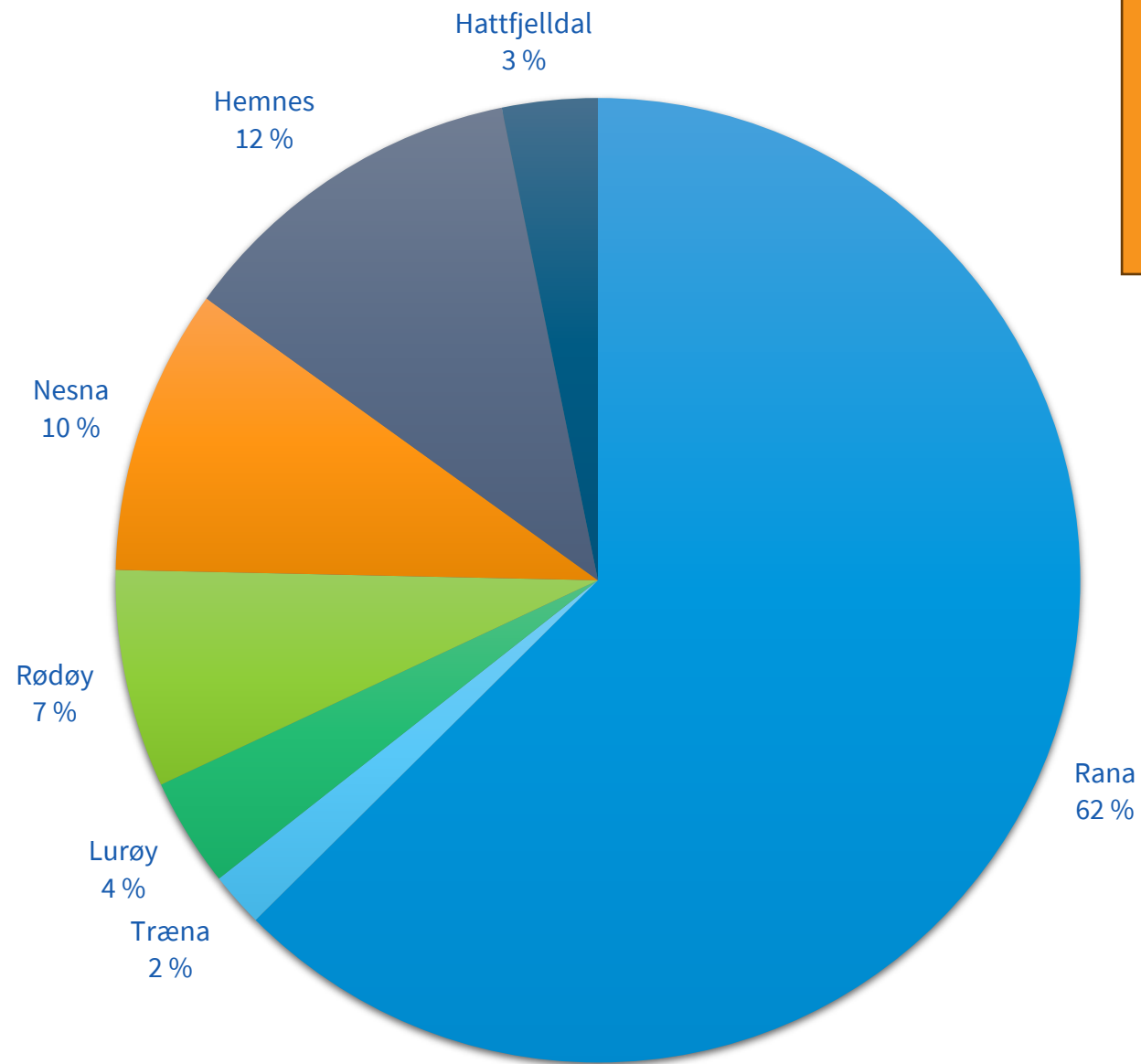
- Bruker opplever økt kvalitet og dermed økt rettsikkerhet
- Mindre habilitet/kjenne noen
- Stabilitet gir kontinuitet for bruker
- Større og mer presis tiltaksvifte
- Bredere fagmiljø oppleves utviklende for ansatte
- Flere kollegaer/godt arbeidsmiljø
- Trivsel gjennom kompetansemobilisering og utvikling
- Spesialisering/utnytte spisskompetanse
- Mulighet for å balansere saksmengde

For samfunnet:

- Snu drift fra reparasjon til forebygging
- Økt kvalitet for de mest sårbare barna

Utfordringer knyttet til avstander mellom kommunene, og reisevei

Saksmengde og reisevei fra Rana

- 62 % innen 30 minutter.
- 84 % innen 90 minutter.
- 91 % innen 120 minutter.
- 9 % +/- 5 timer.

Det må lages en felles føringer og en kompetanseplan for nettverkskontaktene

Forventninger til alle kommunene i det interkommunale samarbeidet

- Alle kommunene i samarbeidet må forplikter seg til å ha nettverkskontakt i egen kommune.
- Alle kommunene må utvikle/tilby hjelpetiltak til barn og familier i egen kommune som mottar frivillige hjelpetiltak gjennom barnevernet.
- Delta og bidra med å etablere et nettverk for nettverkskontaktene i det interkommunale samarbeidet. Nettverket skal møtes minimum fire ganger årlig. Dette nettverket ledes av barnevernsleder/nestleder i Rana kommune.

Eksempel på kompetansekrav til nettverkskontaktene:

- ☐ Nettverksmobilisering – familie og nettverksorienterte tiltak
- ☐ Grunnmodell for «vanlig» hjelpetiltaksarbeid i kommunalt barnevern

Veien videre

Forutsetninger for å lykkes:

- Politisk forankring
- Tidsplan med tydelig milepæler
- Informasjon, informasjon, informasjon
- Aktivt samarbeid med tillitsvalgte/verneombud
- Ansattinvolvering
- ROS analyser under sammenslåingsprosessen
- Åpne og ryddige prosesser i forhold til nye roller
- Kvalitet og kompetanse i implementeringsarbeid
- Alle barnevernstjenestene må gjennomføre en saksopprydding i egen tjeneste før sammenslåinger skal gjennomføres
- Bruke god tid på å etablere den nye tjenesten (ca. 1 år fra politisk vedtak)

Spørsmål eller andre innspill?

KS KONSULENT